KUNTIEN ELÄKEVAKUUTUS
KOMMUNERNAS PENSIONSFÖRSÄKRING

6.11.2008

Työterveyshuollon on haasteellista tunnistaa masennusriskissä olevia työntekijöitä

Kunnallinen työterveyshuolto ei tunnista kovinkaan tehokkaasti masennusriskissä olevia työntekijöitä, arvioivat kuntien henkilöstöasioista vastaavat henkilöt Kuntien eläkevakuutuksen tutkimuksen mukaan. Työterveyshuollon ei koeta myöskään toimivan hyvin työyhteisöjen tukemisessa muutostilanteissa. Kunnallinen työterveyshuolto toimii parhaiten ergonomiaan liittyvässä ohjauksessa, työntekijöiden ohjaamisessa kuntoutukseen sekä elintapoihin liittyvässä neuvonnassa, henkilöstöasioista vastaavat arvioivat.

Tulokset perustuvat Kuntien eläkevakuutuksen uuteen laajaan tutkimukseen, jossa tutkittiin kunta-alan henkilöstöasioista vastaavien sekä työterveyshuollon tuottajien mielipiteitä työterveyshuollon organisoinnista ja toiminnasta. Erityisesti tarkasteltiin, miten työterveyshuolto tukee työssä jatkamista.

Tutkimuksessa joka viides kunnallinen työterveysyksikkö vastasi, että se tuntee huonosti uudelleenkoulutusta ammatillisen kuntoutuksen muotona. Joka kolmas työterveysyksikkö myös kokee, että varhaisen puuttumisen tai tukemisen malli toimii huonosti.

Työterveyshuollon mukaan keskeisimpiä työssä jatkamiseen liittyviä ongelmia kunta-alalla ovat mielenterveyden häiriöt sekä tuki- ja liikuntaelinten sairaudet. Johtamisen ongelmat ja päihdeongelmat arvioitiin seuraavaksi tärkeimmiksi.

Useimmilla kunnallisilla organisaatioilla on käytössä varhaisen puuttumisen, työhön palaamisen tai uudelleensijoittamisen malleja. Mallit ovat yleisempiä suuremmissa kunnallisissa organisaatioissa kuin pienemmissä. Varhaisen puuttumisen mallien koetaan toimivan parhaiten pitkien sairauspoissaolojen sekä päihteiden väärinkäytön kohdalla. Huonommin mallit toimivat terveyteen liittyvän riskikäyttäytymisen ja työsuorituksen alenemiseen liittyvissä tilanteissa.

Kuntien työterveyspalvelujen järjestäminen murroksessa

Kunta-alan palvelujen järjestämistä ja kuntarakennetta koskeva murros koskettaa myös kuntien työterveyspalveluja. Yleisiä trendejä ovat työterveyshuoltopalvelujen ulkoistaminen, liikelaitostaminen sekä kuntien välisen yhteistyön lisääntyminen. Uudistuksilla saattaa olla myönteisiäkin seurauksia, mutta etenkin toistuvat palvelutuottajan vaihdokset ovat haaste toimivalle yhteistyölle työterveyshuollossa.

Suurissa kunta-alan organisaatioissa sairasvastaanotolle on vaikea päästä. Työterveyshuollossa on pulaa henkilöstöstä ja erityisesti lääkäreistä. Henkilöstöpula korostuu etenkin niissä työterveyshuolloissa, joissa palvelut tuotetaan julkisella sektorilla. Kaiken kaikkiaan henkilöstöpulan arvioidaan vaikuttavan työterveyspalvelujen toimintaan.

Lisätiedot:

tutkimus- ja kehittämisjohtaja Pauli Forma, puh. 040 525 4530

tutkija Arttu Saarinen, puh. 050 563 0600

Julkaisu:

Kunnallinen työterveyshuolto 2008. Työterveyshuollon organisointi ja toiminta henkilöstöasioista vastaavien arvioimana (Pauli Forma, Karoliina Harkonmäki, Toni Pekka, Arttu Saarinen). Kuntien eläkevakuutuksen raportteja 4/2008.